

[Niels Andersen.]

man medregner brændsel og lys, 26,7 pct. Men så kommer det skæbnsvangre, og det er forholdet i det gamle byggeri i dag, hvor udgiften til bolig kun andrager 6,5 pct.; og tager man brændsel og lys med, andrager den 13,1 pct. Man kan dér se svælget mellem procentsatserne i den gamle og den nye boligmasse, og det føles selvsagt uretfærdigt af mange mennesker.

Hvad er så hovedpunkterne i det foreliggende lejelovsforslag? Det er først og fremmest, at der skal tilstræbes en tilpasning mellem huslejeniveauerne i den gamle og i den nye boligmasse, endvidere at restriktionerne ophæves i kommuner med indtil 3 000 indbyggere, mens i kommuner med mellem 3 000 og 20 000 indbyggere kommunalbestyrelsen afgør, om restriktionerne skal opretholdes. Kommunalbestyrelserne får altså den afgørende indflydelse på, om restriktionerne på dette område skal opretholdes i kommuner med op til 20 000 indbyggere.

I de områder, hvor huslejestoppet opretholdes, gives der tilladelse til i det første år efter 1. april 1959 at hæve huslejen med 8 pct. af 1939-lejen; af disse 8 pct. bindes de 5 pct. til indvendig vedligeholdelse, mens de 3 pct. stilles til rådighed for ejerne. I det næste år kan der foregå en stigning med yderligere 8 pct., hvoraf de 5 pct. reserveres til udvendig vedligeholdelse, mens de 3 pct. bliver stillet til fri rådighed for grundejerne. Der tillades altså en stigning i huslejen i de kommuner, hvor restriktionerne opretholdes, på i alt 16 pct. af huslejen i 1939.

Man kan så spørge, om den foreslåede fordeling af huslejestigningen er rimelig: man binder de 10 pct. og giver grundejerne 6 pct. til fri rådighed. Nu skal man gøre sig klart, at det jo også er til gavn for grundejerne, at deres ejendomme bliver vedligeholdte, idet de midler, som foreslås bundet til henholdsvis indvendig og udvendig vedligeholdelse, jo vil komme grundejerne til gode, i det øjeblik ejendommen sælges.

Ud over disse 16 pct.s forhøjelse foreslås der en forhøjelse af den kommunale grundskyld og ejendomsskyld. Denne forhøjelse vil kunne medføre en forhøjelse af huslejen på ca. 7 pct. i 1959 og i 1960 ligeledes 7 pct. af huslejen i 1939. Det bliver i alt ca. 14 pct.

af 1939-huslejen. Den ekstraordinære grundskyld skal beregnes af de til enhver tid gældende skattepligtige grundværdier, mens den ekstraordinære bygningskat beregnes af de skattepligtige værdier, der danner grundlag for den fikserede ejendomsskyld. Den aftrappes over en 40-årig periode.

Endvidere foreslås det, at restriktionerne helt ophæves for nybyggeri, som er opført uden offentlig støtte, og som tages i brug efter 1. april 1959. Jeg vil gerne pege på, at der her er et område, hvor det frie initiativ kan sætte ind; der bliver nu mulighed for at skabe både billige og konkurrence-dygtige boliger; der bliver virkelig brug for, at man anstrenger sig for at fremstille boliger til en populær pris og boliger, som er indrettet således, at folk ønsker at bo i dem.

Det foreslås, at bopælskravet ophæves helt, altså kravet om, at folk skal have boet 2 år i en kommune, før de får ret til en lejlighed; det er jo uimodsigeligt et skridt frem imod en frigørelse. Endvidere ophæves kontrollen med udlejning af enkeltværelser og møblerede lejligheder; også dette må regnes for en frigørelse fra de hidtil gældende restriktioner.

Med hensyn til det foreliggende lovforslag om boligbyggeri vil jeg gerne understrege, at forudsætningen for en afvikling af restriktionerne er en tilstrækkelig stor byggevirksomhed. Den økonomiske situation, vi har i dag, indebærer muligheden for en omlægning af finansieringen fra statsfinansiering til finansiering gennem de private pengeinstitutter, men det er klart, at en overgang til privat finansiering må ske gradvis. Det er ikke muligt for de bestående pengeinstitutter straks at overtage den finansiering, der er nødvendig for at opretholde et tilstrækkelig stort boligbyggeri, og derfor må omlægningen ske gradvis. En tilpasning af lejeniveauerne i den gamle og den nye boligmasse vil medføre bedre belåningsmuligheder for nybyggeri.

Det første trin i afviklingen af statsfinansieringen må være dette, at parcelhusbyggeriet fremtidig finansieres af private pengeinstitutter. Vi har jo på dette område i de seneste år i meget høj grad haft en udvikling, der peger hen herimod, idet man i meget stor udstrækning har anvendt kapitel V A-byggeri, og det, der nu sker, er i og for sig kun en videre udbygning heraf, således